

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาเรื่องปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ตามทัศนะของผู้บริหารจังหวัดสระแก้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ปีการศึกษา 2548 ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 84 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวมประชากร 168 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง สุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) กำหนดโรงเรียน โดยสุ่มจาก 84 โรงเรียนได้ 82 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนกำหนดกลุ่มตัวอย่าง 2 คน คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่าง 164 คน และใช้เทคนิคการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดขนาดโรงเรียน และที่ตั้ง เป็นชั้นในการสุ่ม ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม
1. อำเภอเมืองสระแก้ว	2	6	16	24	2	6	16	24
2. อำเภอวัฒนานคร	2	4	24	30	2	4	22	28
3. อำเภออรัญประเทศ	2	2	20	24	2	2	18	22
4. อำเภอกลองหาด	0	2	12	14	0	2	12	14
5. อำเภอวังน้ำเย็น	2	6	8	16	2	6	8	16
6. อำเภอเขาสก	0	10	6	16	0	10	6	16
7. อำเภอดาพระยา	2	4	12	18	2	4	12	18
8. กิ่งอำเภอโคกสูง	0	2	10	12	0	2	10	12
9. กิ่งอำเภอวังสมบูรณ์	0	10	4	14	0	10	4	14
รวม	10	46	112	168	10	46	108	164

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเองเพื่อทราบปัญหาด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้กรอกแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารอาคารสถานที่โรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วรวม 10 ด้าน จำนวน 98 ข้อ ดังนี้

1. การบริหารบริเวณโรงเรียน	จำนวน 10 ข้อ
2. การบริหารอาคารเรียน	จำนวน 10 ข้อ
3. การบริหารห้องเรียน	จำนวน 9 ข้อ
4. การบริหารห้องพิเศษ	จำนวน 10 ข้อ
5. การบริหารห้องบริการ	จำนวน 10 ข้อ
6. การบริหารอาคารฝึกงาน	จำนวน 10 ข้อ
7. การบริหารอาคารโรงอาหาร	จำนวน 10 ข้อ

8. การบริหารอาคารหอประชุม จำนวน 10 ข้อ

9. การบริหารอาคารห้องน้ำ ห้องส้วม จำนวน 10 ข้อ

10. การบริหารอาคารพลศึกษา จำนวน 9 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 อันดับ กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสระแก้ว ผู้ศึกษาสร้างขึ้นโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับปัญหา 5 ระดับ ตามแบบลิเคอร์ท คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้จัดลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารอาคาร สถานที่ ตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2539

2. ศึกษาหลักการวิธีสร้างเครื่องมือตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า จากเอกสารตำราการสร้างเครื่องมือ

3. กำหนดขอบข่ายของข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการบริหารอาคารสถานที่รวม 10 ด้าน

4. สร้างแบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารอาคารสถานที่ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและปรับปรุงข้อบกพร่องที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

5. นำแบบสอบถามไปถามผู้บริหาร และรองผู้บริหาร ตามกรอบแนวคิดทั้ง 10 ด้าน

6. สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดทั้ง 10 ด้านให้มากที่สุด โดยใช้ความรู้จากเอกสาร และข้อคำถามที่ได้จากแบบสอบถาม

7. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ซึ่งประกอบด้วย

7.1 ผศ. ดร. ภารดี อนันต์นาวิ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ ภาควิชาบริหาร
การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
7.2 รศ.ดร.ศรียรรณ มีคุณ	รองศาสตราจารย์ประจำ
ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
7.3 นายศักดิ์ชัย บรรณสาร	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สระแก้ว เขต 1
7.4 นายสุรพล น้อยแสง	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สระแก้ว เขต 2
7.5 นายปกรณ์ ภูมิเขต	ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนสระแก้ว
จังหวัดสระแก้ว

8. นำแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงและแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

9. นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

10. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ผล ดังนี้

10.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discrimination) โดยใช้การหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - Total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22-.92

10.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับโดยมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา .99

11. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ด้านภาษาที่ใช้ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

12. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพมาจัดพิมพ์ใช้เป็นแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบทดสอบด้วยตนเอง ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ส่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ส่งไปยังโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและรวบรวมส่งคืนผู้ศึกษา
3. ผู้ศึกษาให้ผู้ตอบแบบสอบถามรวบรวมส่งคืนผู้ศึกษา โดยตรงภายใน 2 สัปดาห์ ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามจำนวน 164 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมา ผู้ศึกษาค้นคว้าจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ปรากฏว่ามีความสมบูรณ์จำนวน 164 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
2. การวิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเทียบกับเกณฑ์ ของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) ดังนี้
 - คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
 - คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก
 - คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
 - คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย
 - คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้สถิติ

1. การวิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ในด้านต่าง ๆ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดโรงเรียน
และจำแนกตามที่ตั้ง ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทาง เดียว (One - Way ANOVA) เมื่อพบ
ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการ
ของ เชฟเฟ่ (Scheffe' test)